

OPONENTSKÝ POSUDEK

doktorské dizertační práce MUDr. Sabiny Pálové

„Hodnocení nutričního stavu a kardiálního rizika u pacientek s mentální anorexií“

Předložená dizertační práce má 91 stran, včetně seznamu literatury. Je členěna obvyklým způsobem a je dostatečně dokumentována 23 tabulkami, 5 obrázky a 5 grafy.

V úvodní části nás autorka uvádí do problematiky mentální anorexie a jejích komplikací, spojených především s malnutricí. Podrobně se věnuje současným poznatkům o kardiálních komplikacích mentální anorexie, které jsou druhou nejčastější příčinou vysoké mortality. V druhé a třetí části jsou postupně uvedeny cíle práce a hypotéza. Čtvrtý až šestý oddíl se potom věnuje metodice projektu, je zde popsán soubor nemocných, postupy jednotlivých měření a statistické hodnocení.

V sedmé části práce jsou postupně popsány a diskutovány výsledky jednotlivých měření. Nejprve autorka uvádí základní charakteristiky souboru pacientek s mentální anorexií a kontrolní skupiny stejně starých zdravých žen.

Dále jsou ukázány výsledky stanovení základních laboratorních parametrů a aminoacidogramu. U anorektických pacientek byla nalezena významně vyšší hladina glycinu a ornitinu, zatímco hladiny leucinu, tyrosinu a lysinu byly významně nižší než v kontrolní skupině. Také poměr fenylalanin/tyrosin a glycin/valin byl významně vyšší u mentální anorexie.

Další oddíl se věnuje porovnání EKG parametrů v anorektické a kontrolní skupině. Pacientky s mentální anorexií měly významně nižší tepovou frekvenci, delší QT interval a hlavně vyšší QT disperzi, což může souviset s vyšším rizikem závažných arytmií u mentální anorexie. Zajímavé je také pozorování, že po realimentaci dochází k normalizaci těchto parametrů.

V následující části jsou popsány výsledky echokardiografického měření. Nemocné s anorexií měly významně menší tloušťku stěny a také spočítanou hmotnost levé komory srdeční. Anorektické pacientky se také od kontrolní skupiny

odlišovaly nižší rychlostí vlny A, nižší ejekční frakcí levé komory a častějším nálezem prolapsu mitrální chlopně.

Dále jsou uvedena měření endoteliální funkce metodou postischemické vazodilatace (FMD). Autorka ukázala, že hodnoty FMD jsou při mentální anorexii významně nižší než u kontrolní skupiny a zlepšují se po realimentaci. Hodnoty FMD u nemocných s mentální anorexií navíc významně korelovaly s body mass indexem.

V posledním oddílu části, věnované výsledkům, autorka popisuje měření variability tepové frekvence, vždy vleže a vestoje. Mezi nemocnými s mentální anorexií a kontrolní skupinou byl nalezen významný rozdíl jak v nízkofrekvenční, tak ve vysokofrekvenční části spektra. Také hodnocení 24-hodinového monitorování krevního tlaku ukazuje mezi skupinami významné rozdíly – u mentální anorexie byly nalezeny nižší hodnoty krevního tlaku během dne a menší pokles v nočních hodinách než u kontrolní skupiny. Skupiny se významně lišily v celé řadě parametrů, ukazujících na vztah mezi krevním tlakem a variabilitou tepové frekvence. Tato pozorování svědčí pro poruchu regulace sympatického i parasympatického systému u nemocných s mentální anorexií.

V osmé, závěrečné části jsou shrnuty zjištěné výsledky.

K předložené dizertační práci a nemám žádné zásadní připomínky. Domnívám se, že výsledky práce, jejichž část již byla autorkou publikována v zahraničních časopisech, mohou být stimulem k dalšímu výzkumu, především potenciálně závažných poruch autonomní regulace u mentální anorexie.

K práci mám tyto otázky:

1. U třech pacientek s mentální anorexií jste našli perikardiální výpotek. Jaká byla podle Vašeho názoru příčina výpotku u těchto nemocných? Pozorovali jste u pacientek s mentální anorexií také pleurální či peritoneální výpotky?
2. Jsou Vámi pozorované změny autonomní regulace u mentální anorexie popisovány také u jiných závažných stavů, spojených s malnutricí?

Závěr

Dizertační práce MUDr. Sabiny Pálové se zabývá aktuální problematikou závažného onemocnění mentální anorexií, jejíž incidence stále stoupá. Práce přináší prioritní výsledky, autorka se dobře orientuje ve složité problematice a prokázala

schopnost samostatné vědecké práce. Doporučuji proto, aby dizertační práce byla předložena k obhajobě a stala se tak podkladem pro udělení titulu

Ph.D. v oboru fyziologie a patofyziologie člověka

V Praze, 12.1.2013

Doc. MUDr. Petr Ošťádal, Ph.D.